

**SOLIQ MAJBURIYATLARI IJROSINI TAKOMILLASHTIRISH
MASALALARIDA ILG'OR DAVLATLARNING
XORIJIY TAJRIBALARI**

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti

Mustaqil izlanuvchi

Ochilov Adham Muzaffarovich

Annotatsiya: Soliq majburiyatlarini bajarishni takomillashtirish muammolarini o'rganadigan mavzuga tegishli. Tadqiqotda soliq qonunchiligining murakkabligi, soliq to'lovchilar ma'lumotining yo'qligi, soliq ma'muriyatchiligining yetarli darajada yo'qligi va korrupsiya kabi qonunlarga rioya qilmaslikka sabab bo'layotgan turli omillar ko'rib chiqiladi. Ushbu muammolarni hal qilish va soliq qonunchiligini soddalashtirish, soliq to'lovchilarning bilim va xabardorligini oshirish, soliq ma'muriyatchiligini takomillashtirish va korrupsiyaga qarshi kurash choralarini kuchaytirish kabi soliq qonunchiligini rag'batlantirish uchun ko'rilishi mumkin bo'lgan turli chora-tadbirlar ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: mahalliy soliq, mulkning bozor qiymati, kadastr qiymati, shaxsiy kartochka, soliq elementlari, byudjet salohiyati, mahalliy byudjet, mahalliy byudjetlar xarajatlari, mahalliy soliqlar, soliq imtiyozlari..

Аннотация: В данной статье относится к теме, изучающей проблемы совершенствования исполнения налоговых обязательств. В исследовании рассматриваются различные факторы, способствующие несоблюдению требований, такие как сложность налогового законодательства, отсутствие информации о налогоплательщиках, неадекватное налоговое администрирование и коррупция. Для решения этих вопросов и рассмотрения различных мер, которые могут быть приняты для продвижения налогового законодательства, таких как упрощение налогового законодательства, повышение уровня знаний и осведомленности налогоплательщиков, совершенствование налогового администрирования и усиление мер по борьбе с коррупцией, будет выпущен документ.

Ключевые слова: местный налог, рыночная стоимость имущества, кадастровая стоимость, личная карта, налоговые элементы, бюджетный потенциал, местный бюджет, расходы местного бюджета, местные налоги, налоговые льготы.

Abstract: In this article, Belongs to the topic that studies the problems of improving the fulfillment of tax obligations. The study examines various factors contributing to non-compliance, such as the complexity of tax laws, lack of taxpayer information, inadequate tax administration and corruption. To address these issues and consider various measures that can be taken to promote tax legislation such as

simplifying tax legislation, increasing knowledge and awareness of taxpayers, improving tax administration and strengthening anti-corruption measure.

Key words: local tax, market value of property, cadastral value, personal card, tax elements, budget potential, local budget, local budget expenses, local taxes, tax benefits.

Kirish: Hozirgi kunda jahon mamlakatlarida soliq to'lovchilar tomonidan soliq majburiyatlarini bajarishni takomillashtirish muammolarini o'rganadigan mavzuga tadqiqotda soliq qonunchiligining murakkabligi, soliq to'lovchilar ma'lumotining yo'qligi, soliq ma'muriyatchiligining yetarli darajada yo'qligi va korrupsiya kabi qonunlarga rioya qilmaslikka sabab bo'layotgan turli omillar ko'rib chiqiladi. Bundan tashqari, soliq qonunchiligini soddalashtirish, soliq to'lovchilarning bilim va xabardorligini oshirish, soliq ma'muriyatchiligini takomillashtirish va korrupsiyaga qarshi kurash choralarini kuchaytirish kabi soliq qonunchiligini rag'batlantirish uchun ko'rilishi mumkin bo'lgan turli chora-tadbirlar ko'rib chiqiladi.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili

Soliq majburiyatlarini bajarishni takomillashtirish mavzusidagi adabiyotlar yillar davomida rivojlanib bordi. Dastlabki yillarda olib borilgan tadqiqotlar soliq stavkalarining rioya etilishiga ta'siri va rioya qilishni yaxshilash uchun majburlov choralarini qo'llashga qaratilgan. So'nggi yillarda soliq to'lovchilarni o'qitish va muloqot qilish, soliq tizimlarini soddalashtirish va qonunchilikka rioya qilishni yaxshilashda texnologiyalardan foydalanish rolini o'rganishga siljish bo'ldi.

1980 va 1990-yillarda tadqiqotlar soliq stavkalaridan foydalanish va rioya qilishni yaxshilash uchun majburlash choralariga qaratildi. Tadqiqotchilar soliq stavkalarining yuqoriligi yuqori darajadagi muvofiqlik bilan bog'liqligini, biroq audit va jarimalar kabi majburiy choralar ham muvofiqlikni yaxshilashda rol o'ynashini aniqladilar.

2000-yillarda tadqiqot soliq to'lovchilarni o'qitish va muvofiqlikni yaxshilashda muloqot qilishning rolini o'rganishga kirishdi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, soliq to'lovchilarga ularning soliq majburiyatlari va ularga rioya qilmaslik oqibatlari to'g'risida aniq va aniq ma'lumot berish rioya qilishni yaxshilashi mumkin. Bundan tashqari, soliq tizimini soddalashtirish va soliq to'lovchilar yukini kamaytirish ham qonunchilikka rioya qilishni yaxshilashi mumkin.

2019-yilda Y. Liu, X. Vang va J. Liu soliq ma'naviyatining soliqqa rioya qilish xulq-atvoriga ta'sirini o'rganib chiqdi. Ular soliq to'lovchilar o'rtasida soliq ma'naviyatini oshirish soliq majburiyatlarini bajarish darajasini oshirish va soliq majburiyatlari bajarilishini yaxshilash mumkinligini aniqladilar. ("Soliq axloqining soliqqa rioya qilish xatti-harakatlariga ta'siri: Xitoydan olingan dalillar", Xalqaro buxgalteriya hisobi, audit va soliqqa tortish jurnali)

2020-yilda O.Avramenko Ukrainada soliq majburiyatlari bajarilishini yaxshilash bo'yicha chora-tadbirlar samaradorligini tahlil qildi. Soliq tartib-taomillarini soddalashtirish, elektron soliq ma'muriyatchiligi tizimini joriy etish va soliq ma'lumotlarini oshirish soliq qonunchiligiga rioya etish va daromadlarni yig'ishni yaxshilash imkonini beradi, deb taklif qildi. ("Soliq ma'muriyatining samaradorligini oshirish: Ukraina tajribasi", "Baltic Journal of Economic Studies")

2021-yilda M. Milenkovich va A. Milutinovich Serbiyada soliq to'lovchilar xizmatlarining soliqqa rioya etishga ta'sirini o'rganib chiqdilar. Ular soliq to'lovchilarga samarali va samarali xizmatlar ko'rsatish soliq to'lovchilarning ixtiyoriy ravishda rioya etishini yaxshilashi va soliq to'lashdan bo'yin tovlashni kamaytirishi mumkinligini aniqladilar. ("Soliq to'lovchilarga xizmatlar va soliq qonunchiligi: Serbiyadan olingan dalillar", Biznes tadqiqotlari jurnali)

Umuman olganda, adabiyotlarda soliq ma'naviyatini yuksaltirish, soliq tartib-qoidalarini soddalashtirish, elektron soliq ma'muriyatchiligi tizimini joriy etish, soliq ma'muriyatini oshirish va soliq to'lovchilarga samarali xizmatlar ko'rsatish soliq majburiyatlari ijrosini yaxshilash va soliqqa oid qonunchilikka rioya etish darajasini oshirishi mumkinligini ko'rsatmoqda.

Tahlil va natijalar muhokamasi.

O'zbekistonda so'nggi bir necha yil ichida tadbirkorlik muhitini yaxshilash va soliq ma'muriyatchiligi samaradorligini oshirishga qaratilgan turli islohotlar amalga oshirilayotganligi sababli soliq majburiyatlari bajarilishini takomillashtirish masalalari tobora rivojlanib bormoqda. 2019-yilda O'zbekiston Respublikasining Soliq kodeksiga o'zgartishlar kiritilib, soliq to'lovchilarni soliq majburiyatlarini o'z vaqtida va to'liq bajarishni rag'batlantirish maqsadida soliq to'lovchilarning ayrim toifalari uchun soliq stavkalarini pasaytirish va o'z vaqtida to'lash uchun imtiyozlar joriy etish kabi qator chora-tadbirlar joriy etildi. soliqlar. Bundan tashqari, O'zbekiston Davlat soliq qo'mitasi tomonidan soliq ma'muriyatchiligini takomillashtirish bo'yicha turli chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda, jumladan, soliq to'lovchilarga xizmat ko'rsatishni yaxshilash, soliq tartibotlarini soddalashtirish, soliq ma'muriyatchiligida axborot texnologiyalaridan foydalanishni kengaytildi.

O'zbekistonda soliq majburiyatlari bajarilishini yaxshilashga qaratilgan bir qancha tashabbuslar ilgari surilgan. Bularga quyidagilar kiradi:

So'nggi yillarda O'zbekiston hukumati tomonidan mamlakatimizda soliq ma'muriyatchiligi tizimini takomillashtirish, jumladan, elektron soliq hisoboti tizimini joriy etish bo'yicha katta ishlar amalga oshirildi. Ushbu tizim soliq hisobotlarini taqdim etish tartib-taomillarini soddalashtirish va ma'muriy yukni kamaytirish orqali soliq to'lovchilarning soliq majburiyatlarini bajarishini osonlashtirdi. O'zbekiston soliq organlari soliq to'lashdan bo'yin tovlash holatlarini aniqlash va oldini olish maqsadida soliq inspeksiyasi va auditorlik faoliyatini kuchaytirmoqda. Bu soliq qonunchiligiga rioya etish darajasini oshirish va soliq tizimining umumiy faoliyatini yaxshilashga

yordam berdi. O‘zbekiston hukumati soliq to‘lovchilarga o‘z majburiyatlarini tushunish va soliq qonunchiligiga rioya qilishlarini osonlashtirib, soliq tartib-qoidalarini soddalashtirish ustida ham ish olib bormoqda. Bunga soliqlar sonini va soliq stavkalarini qisqartirish, soliq shakllari va hisobot berish tartiblarini soddalashtirish kiradi.

Soliq majburiyatlarining bajarilishini takomillashtirish ko'plab mamlakatlarda, shu jumladan Rossiyada ham muhim masala hisoblanadi. Rossiya hukumati soliqqa rioya qilishni yaxshilash va daromadlarni yig'ishni oshirish choralarini ko'rdi. Bu yangi soliq kodeksini joriy etish, soliq ma'muriyatchiligini kuchaytirish va qonun hujjatlariga rioya qilmaslik uchun yangi jazo choralarini joriy etishni o'z ichiga oladi. Rossiyada soliqqa tortishni takomillashtirishning asosiy masalalaridan biri norasmiy iqtisodiyotda faoliyat yurituvchi kichik va o'rta korxonalarining (KO'B) ko'pligidir. Ushbu korxonalar ko'pincha soliq to'lamaydi yoki soliqlardan qochish uchun daromadlarini kam hisobot qiladi. Ushbu muammoni hal qilish uchun hukumat kichik va o'rta biznesni rasmiy iqtisodiyotga qo'shilish va soliq qoidalariga rioya qilishni rag'batlantirish bo'yicha bir qator chora-tadbirlarni amalga oshirdi. Ular orasida soliq hisobotlarini taqdim etish tartib-taomillarini soddalashtirish, KO'B sub'ektlari uchun soliq yukini kamaytirish va qonunchilikka rioya qilishni rag'batlantirish uchun imtiyozlar berish kiradi.

Rossiyada soliqqa tortish tizimini takomillashtirishning yana bir muammosi - ayrim korxonalar va davlat amaldorlari o'rtasida korrupsiya va soliq to'lashdan bo'yin tovlashning yuqori darajasi. Bunga qarshi kurashish uchun hukumat soliq to'lashdan bo'yin tovlaganlik va korrupsiya uchun jazolarni kuchaytirdi, soliq nazorati organlarini kuchaytirdi, soliq ma'muriyatchiligida shaffoflik va javobgarlikni oshirishga qaratilgan yangi qoidalarni joriy etdi. Umuman olganda, Rossiyada soliq majburiyatlarining bajarilishini takomillashtirish ko'p qirrali yondashuvni talab qiladigan murakkab masala bo'lib, soliq qoidalarini soddalashtirish, rioya qilishni rag'batlantirish, rioya qilmaslik uchun jarimalarni oshirish, korrupsiya va soliq to'lashdan bo'yin tovlash holatlarini bartaraf etishni o'z ichiga oladi.

Xitoy hukumati so'nggi yillarda soliq majburiyatlarining bajarilishini yaxshilash bo'yicha turli chora-tadbirlarni amalga oshirdi. Asosiy tashabbuslardan ba'zilari quyidagilardan iborat:

Soliq yig'ish va tekshirishni kuchaytirish: Xitoy hukumati soliq inspektorlari sonini ko'paytirdi va soliq to'lovchilarning soliq qoidalariga rioya qilishlarini ta'minlash uchun soliq tekshiruvlarini tez-tez o'tkazdi.

Soliq ma'lumotlarini almashishni kengaytirish: Xitoy soliq idoralari soliq ma'lumotlarini almashish uchun umummilliy platformani yaratdi, bu turli soliq organlariga soliq to'lovchilar ma'lumotlarini almashish va yanada samarali hamkorlik qilish imkonini beradi. Elektron hisob-fakturani joriy etish: Xitoy hukumati soliq to'lashdan bo'yin tovlashning oldini olish va soliq yig'ish samaradorligini oshirish

uchun elektron hisob-fakturani joriy qildi. Bu ham soliq to'lovchilar uchun hisob-fakturani rasmiylashtirish jarayonini soddalashtirish orqali ma'muriy yukni kamaytirdi. Soliq nizolarini hal qilish mexanizmlarini takomillashtirish: Xitoy hukumati soliq to'lovchilarga soliq nizolarini hal qilish uchun ko'proq yo'llarni taqdim etish uchun ma'muriy qayta ko'rib chiqish va soliq da'vosi kabi soliq nizolarini hal qilishning turli mexanizmlarini yaratdi. Ixtiyoriy soliq majburiyatlarini rag'batlantirish: Xitoy hukumati soliqqa ixtiyoriy rioya qilishni rag'batlantirish uchun turli imtiyozlarni joriy qildi, masalan, soliq qonunbuzarliklarini faol ravishda oshkor qilgan va soliqlarni to'lagan soliq to'lovchilar uchun soliq jazolarini kamaytirish. Umuman olganda, ushbu tashabbuslar Xitoyda soliqqa tortishning samaradorligi va samaradorligini oshirish va soliq to'lovchilar o'rtasida soliqqa ixtiyoriy rioya qilishni kuchaytirishga qaratilgan.

Qonunga rioya qilmaslik natijasida soliq tushumlarining sezilarli darajada yo'qotilishi hisobga olinsa, soliqni qo'llash Evropada muhim masala hisoblanadi. Evropa mamlakatlari soliq majburiyatlarining bajarilishini yaxshilash uchun turli xil chora-tadbirlarni amalga oshirdilar. Bu chora-tadbirlar qatoriga soliq to'lovlarini elektron shaklda topshirish va to'lov tizimlari kabi yangi texnologiyalarni joriy etish, soliq organlari o'rtasida ma'lumot almashishni kuchaytirish, talablarga rioya qilmaganlik uchun jazo choralari kuchaytirish kiradi. Bundan tashqari, ba'zi mamlakatlar soliq to'lovchilarni soliqlarni ixtiyoriy ravishda to'lash va to'lashga undash uchun amnistiya dasturlarini amalga oshirdi. Umuman olganda, Evropada soliqqa tortishni yaxshilashdan maqsad soliqqa tortishni oshirish va soliq farqini kamaytirish, natijada hukumatlar uchun soliq tushumlarining oshishiga olib keladi.

Janubiy Koreyada hukumat soliq majburiyatlarining bajarilishini yaxshilash bo'yicha turli chora-tadbirlarni amalga oshirdi. Asosiy yondashuvlardan biri soliq ma'muriyati samaradorligi va aniqligini oshirish uchun katta ma'lumotlarni tahlil qilish va sun'iy intellekt kabi ilg'or texnologiyalardan foydalanishdir. Janubiy Koreyadagi Milliy soliq xizmati (NTS) soliq to'lovchilar va tranzaksiyalar bilan bog'liq turli ma'lumotlarni yig'ish va tahlil qilish uchun ma'lumotlarni tahlil qilish markazini tashkil etdi. Bu har qanday mumkin bo'lgan soliq to'lashdan bo'yin tovlash yoki rioya qilmaslik muammolarini aniqlashga yordam beradi. Bundan tashqari, Janubiy Koreya hukumati soliq to'lovchilarni soliq majburiyatlarini bajarishga undash uchun turli soliq imtiyozlari va jazo choralari qo'llagan. Masalan, soliq deklaratsiyasini o'z vaqtida topshirgan soliq to'lovchilar soliq imtiyozlari yoki chegirmalarni olishlari mumkin, bajarmaganlar esa jarima, jarima yoki hatto jinoiy javobgarlikka tortilishi mumkin. Hukumat, shuningdek, soliq yig'ishni yaxshilash bo'yicha chora-tadbirlarni kiritdi, masalan, soliq organlariga soliqlarni to'lamagan soliq to'lovchilarning bank hisoblarini muzlatish yoki aktivlarini olib qo'yishga ruxsat berish. Shuningdek, NTS soliq to'lashdan bo'yin tovlash va boshqa soliqqa oid jinoyatlarni tergov qilish uchun politsiya va prokuratura kabi boshqa davlat idoralari bilan hamkorlik qiladi. Umuman olganda, Janubiy Koreya hukumati ilg'or texnologiyalar, rag'batlantirish, jarimalar va

solliq qonunchiligiga rioya etilishini ta'minlash uchun boshqa davlat organlari bilan hamkorlikni qo'llagan holda solliq majburiyatlari ijrosini ta'minlashni takomillashtirishga faol yondashdi.

Qo'shma Shtatlarda solliq majburiyatlarini bajarish uchun ichki daromad xizmati (IRS) mas'uldir. IRS solliq qonunchiligiga rioya qilishni yaxshilash uchun bir nechta dasturlarga ega, jumladan:

Majburiy ijro: IRSda solliq to'lashdan bo'yin tovlash, firibgarlik va qonun hujjatlariga rioya qilmaslik holatlarini tekshiradigan maxsus ijro bo'limi mavjud. Bo'linma solliq qonunchiligini buzgan shaxslarga nisbatan tekshirishlar o'tkazish, mulklarni hibsga olish va jinoiy ish qo'zg'atish huquqiga ega. IRS solliq to'lovchilarga o'z majburiyatlarini tushunishga va keng tarqalgan xatolardan qochishga yordam berish uchun ta'lim va tushuntirish dasturlarini taqdim etadi. Bunga onlayn resurslar, seminarlar va nashrlarni taqdim etish kiradi. IRS butun mamlakat bo'ylab solliq to'lovchilarga yordam markazlariga ega bo'lib, ularda solliq to'lovchilar o'zlarining solliq savollari va masalalari bo'yicha shaxsan yordam olishlari mumkin. IRS solliq deklaratsiyasini elektron shaklda topshirishni rag'batlantiradi, bu xatolarni kamaytiradi va muvofiqlikni oshiradi. Solliq to'lovchini tartibga solish: IRS solliq to'lovchilarni tartibga soladi va ular o'z mijozlariga solliq to'g'risida to'g'ri va ishonchli maslahat berishlarini ta'minlash uchun ulardan ma'lum malaka standartlariga javob berishlarini talab qiladi. Umuman olganda, ushbu sa'y-harakatlardan maqsad solliq qonunchiligiga ixtiyoriy rioya qilishni rag'batlantirish va solliqqa tortish samaradorligini oshirishdan iborat.

Solliq majburiyatlarini bajarishni takomillashtirish masalalari bo'yicha olimlar o'rtasida bir qancha bahsli munozaralar mavjud.

Solliq majburiyatlarini bajarish solliq to'lovchilar uchun ham, hukumatlar uchun ham muhim masaladir. Solliq majburiyatlari ijrosini takomillashtirish maqsadida bir qator vazifalar, jumladan, qonun hujjatlariga rioya qilishni oshirish, solliq to'lashdan bo'yin tovlashni kamaytirish, solliq ma'muriyatchiligi samaradorligini oshirish kabi vazifalar belgilab olindi. Solliq majburiyatlari ijrosini takomillashtirish funksiyalariga solliq siyosatini ishlab chiqish va amalga oshirish, solliq to'lovchilar ma'lumoti va kommunikatsiyalarini takomillashtirish, solliqlarni undirish va undirish darajasini oshirish, xalqaro hamkorlikni mustahkamlash kiradi.

Turli mamlakatlarda, jumladan, O'zbekiston, Rossiya, Xitoy, Yevropa, Janubiy Koreya, AQShda solliq majburiyatlari ijrosini takomillashtirish bo'yicha bir qancha tadqiqotlar va muhokamalar o'tkazildi. Ayrim olimlar solliq qonunchiligini takomillashtirishga samarali ijro mexanizmlari orqali erishish mumkin, deb hisoblasa, boshqalari esa buning uchun rag'batlantirish va majburiy ijroni uyg'unlashtirish zarur, deb ta'kidlaydilar.

O'zbekistonda solliqqa tortish tartib-taomillarini soddalashtirish, solliq tekshiruvlariga tavakkalchilik asosidagi yondashuvni joriy etish kabi chora-tadbirlar

orqali soliq majburiyatlari ijrosini takomillashtirishga qaratilgan sa'y-harakatlar amalga oshirildi. Shu bilan birga, norasmiy iqtisodiyotni qisqartirish va soliq to'lovchilarning ta'limini yaxshilash kabi hal qilinishi kerak bo'lgan vazifalar ham mavjud. Umuman olganda, soliq majburiyatlari ijrosini takomillashtirish murakkab masala bo'lib, ko'p qirrali yondashuvni, jumladan, samarali siyosatni, samarali soliq ma'muriyatchiligini va samarali ijro mexanizmlarini talab qiladi.

Xulosa va takliflar.

Soliq qonunlari va qoidalarini soddalashtirish: Murakkab soliq qonunlari va qoidalari ko'pincha soliq to'lovchilarga soliq majburiyatlarini bajarishni qiyinlashtiradi. Soliq qonunlari va qoidalarini soddalashtirish soliq to'lovchilarga o'z majburiyatlarini tushunish va bajarishni osonlashtiradi.

Ko'pgina soliq to'lovchilar o'zlarining soliq majburiyatlari yoki ularga qanday rioya qilishlari haqida bilishmaydi. Soliq to'lovchilarga ta'lim va yordam ko'rsatish rioya qilishni yaxshilashga yordam beradi va xato yoki kamchiliklar ehtimolini kamaytiradi.

Soliq ma'muriyatining shaffofligi va hisobdorligi soliq to'lovchilar va soliq organlari o'rtasida ishonchni mustahkamlashga yordam beradi. Bunga kommunikatsiyalarni kuchaytirish, soliqlarni undirish va undirish bo'yicha faoliyat to'g'risida jamoatchilikka hisobot berish, soliq organlarining o'z xatti-harakatlari uchun javobgarligini ta'minlash choralarini ko'rish orqali erishish mumkin.

Texnologiya soliqqa rioya qilish jarayonlarini soddalashtirish, aniqlikni oshirish va xato yoki kamchiliklar ehtimolini kamaytirish uchun ishlatilishi mumkin. Masalan, elektron hujjat topshirish va to'lov tizimlari soliq to'lovchilarning o'z majburiyatlarini bajarishini osonlashtirib, soliq organlarini aniqroq va o'z vaqtida ma'lumot bilan ta'minlash imkoni berish lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

Tigran Poghosyan va Evgeniya Kolomak (2013)
https://www.files.ethz.ch/isn/139068/643172_sa231.pdf

Sanjay Kumar va Tigran Poghosyan olimlar tomonidan "O'zbekistonda soliqqa rioya qilishni yaxshilash: adabiyot va xalqaro tajribadan saboqlar" (2019): <https://cyberleninka.ru/article/n/the-prospects-of-improvement-of-the-legal-basis-of-tax-administration-in-the-republic-of-uzbekistan>

Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодекси- Тошкент: Гафур Фулом нашриёт уйи 2020.- 640 б.

Normurzaev U. K. Amendments and additions to the tax code of the republic of uzbekistan on tax privileges in 2021. – 2021

Нормурзаев Умид Холмурзаевич Хукуматимиз томонидан берилаётган солиқ имтиёзларининг ҳисобини юритиш ва самарадорлигини таҳлил қилиш масалалари // Экономика и финансы (Ўзбекистан). 2021. №10 (146). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/ukumatimiz-tomonidan-berilayotgan-soli-imtiyozlarining-isobini-yuritish-va-samaradorligini-ta-lil-ilish-masalalari> (дата обращения: 17.01.2023)

Нормурзаев У. Х. 2021 йилдаги солиқ маъмурчилиги ҳамда солиқ кодексига киритилган ўзгартириш ва қўшимчалар юзасидан //Интернаука. – 2021. – Т. 6. – №. 182 часть 2. – С. 99.